

Róziiewicz, Jerzy

Medal Polskiej Akademii Nauk im. Mikołaja Kopernika

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 17/2, 394-397

1972

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA KRAJOWA

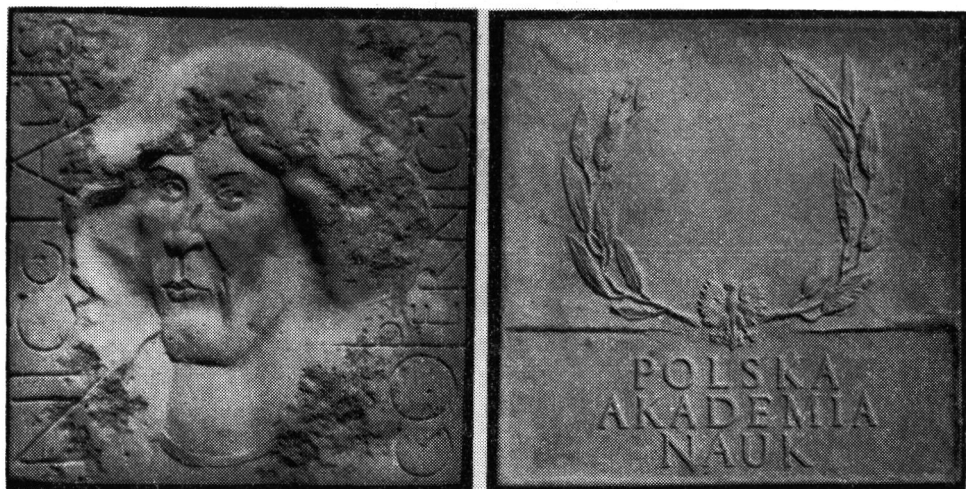
MEDAL POLSKIEJ AKADEMII NAUK IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA

Uchwałą nr 31/69 z dnia 3 czerwca 1969 r. Prezydium Polskiej Akademii Nauk ustanowiło Medal Polskiej Akademii Nauk im. Mikołaja Kopernika, który będzie nadawany jako forma szczególnego wyróżnienia uczonym oraz osobom zasłużonym dla nauki polskiej.

Medal posiada kształt koła o średnicy 70 mm i ma być wykonany z metalu koloru starego złota. Na rewersie medalu znajduje się wizerunek Mikołaja Kopernika, a w otoku napis: Nicolaus Copernicus, na awersie umieszczony jest napis Polska Akademia Nauk oraz miejsce na wygrawerowanie nazwiska osoby wyróżnionej. Osoba wyróżniona medalem będzie otrzymywać także odpowiedni dyplom, jako dowód przyznania wyróżnienia.

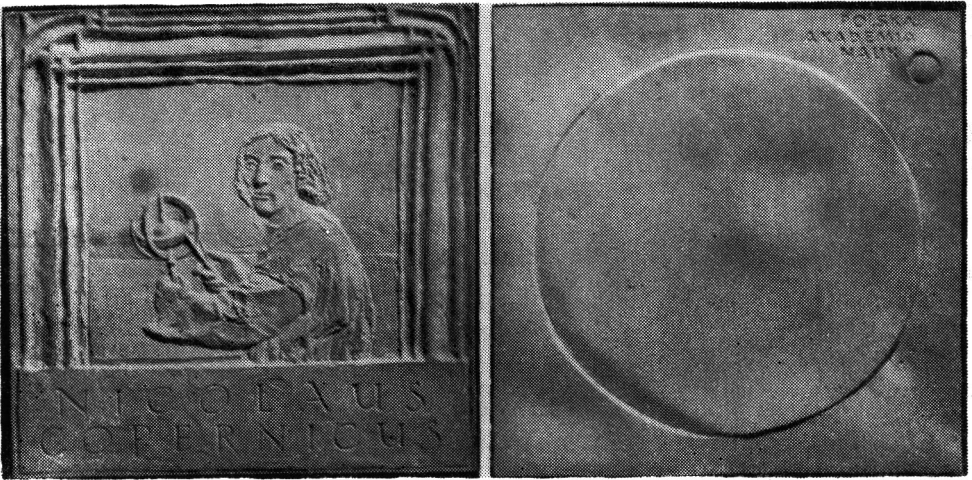
Ryc. 1. Nagroda I. Projekt Anny Jarnuszkiewicz

Ryc. 2. Nagroda II. Projekt Grażyny Gierałtowskiej

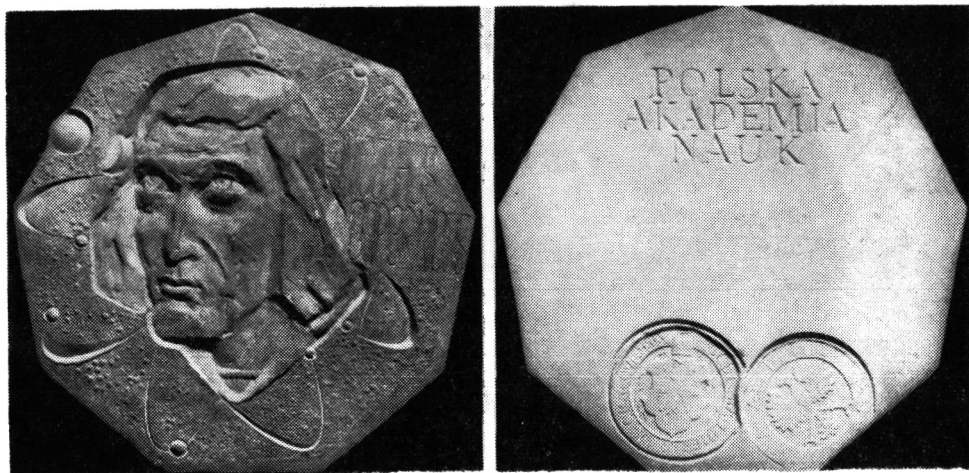
Ryc. 3. Nagroda II. Projekt Antoniego Kostrzewy

Ryc. 4. Nagroda III. Projekt Jacka Dworskiego

Sprawa ustanowienia medalu im. Kopernika nabiera w świetle mających się odbyć uroczystości kopernikańskich szczególnego aspektu, i w związku z tym warto chyba przypomnieć historię konkursu na medal oraz przedstawić nagrodzone prace¹. Tym bardziej wydaje się to celowe, iż dorobek twórczy uczestników konkursu stanowi formę włączenia się artystów plastyków w program obchodów 500 rocznicy urodzin Astronoma. Wypada nadmienić, również, że Pracownia Badań Kopernikańskich Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN w wielu wypadkach służyła radą i pomocą artystom biorącym udział w konkursie.

¹ Lakoniczną, niezupełnie ścisłą, wzmiankę o konkursie zamieszczono w nrze 2/1971 „Kwartalnika”, s. 486.

Ryc. 5. Nagroda III. Projekt Stanisława Lipskiego

Ryc. 6. Nagroda III. Projekt Janusza Pastwy i Adama Myjaka

Dla uzyskania medalu o wybitnych wartościach artystycznych Polska Akademia Nauk ogłosiła wraz ze Związkiem Polskich Artystów Plastyków ogólnopolski konkurs otwarty. Komunikat w tej sprawie otrzymali w lipcu 1970 r. członkowie sekcji rzeźby ZPAP w całym kraju, a ponadto materiały dotyczące konkursu otrzymały wszystkie oddziały ZPAP. Niezależnie od powyższego komunikatu prasa stołeczna i prowincjonalna oraz radio i telewizja podały w lipcu i sierpniu informacje o konkursie. Był on dostępny dla wszystkich członków Związku Polskich Artystów Plastyków, a jego regulamin oparty był na *Regulaminie Konkursów Rzeźbiarskich*. ZPAP desygnowało na sekretarza konkursu dziekana Wydziału Rzeźby warszawskiej ASP, artystę rzeźbiarza, doc. Bohdana Chmielewskiego.

W dniu 6 listopada 1970 r. dziewięcioosobowy sąd konkursowy, w skład którego weszli m.in. członkowie rzeczywiści PAN: Juliusz Starzyński, Bogdan Suchodolski i Włodzimierz Zonn, wybrał spośród 209 prac nadesłanych na konkurs

model artystyki rzeźbiarki z Warszawy, Anny Jarnuszkiewicz. Prezydium Akademii, przychyliając się do oceny jury, przyjęło jej wzór do realizacji. Sąd konkursowy poza tym przyznał dwie drugie nagrody: Grażynie Gierałtowskiej z Warszawy i Antoniemu Kostrzewie z Krakowa; trzy trzecie nagrody: Jackowi Dworskiemu z Wrocławia, Stanisławowi Lipskiemu z Warszawy i Adamowi Myjakowi wraz z Januszem Pastwą z Warszawy oraz cztery wyróżnienia: Krzysztofowi Kędzierskiemu (Kraków), Pelagii Wojewoda-Kopczyńskiej (Poznań), Adamowi Włodarczykowi (Warszawa) i Mieczysławowi Zdanowiczowi (Wrocław).

Po rozstrzygnięciu konkursu nadesłane prace były eksponowane na specjalnej wystawie zorganizowanej przez Związek Polskich Artystów Plastyków. Wszystkie prezentowane tutaj zdjęcia zostały wykonane w Pracowni Fotograficznej Instytutu Sztuki PAN przez Jerzego Langdę.

W Biurze Prezydium PAN znajdują się już wybite medale nagrodzonego projektu Anny Jarnuszkiewicz oraz wydrukowane do nich dyplomy. Oczekujemy więc na pierwszych laureatów.

Jerzy Różewicz

W STULECIE URODZIN BOLESŁAWA MIKLASZEWSKIEGO

W trakcie uroczystej akademii w Szkole Głównej Planowania i Statystyki odbyło się 20 listopada 1971 r. odsłonięcie popiersia prof. Bolesława Miklaszewskiego, wieloletniego dyrektora i rektora Wyższych Kursów Handlowych, Wyższej Szkoły Handlowej i Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Uroczystość odbyła się z okazji setnej rocznicy urodzin Miklaszewskiego (zmarłego we wrześniu 1941 r.). Miklaszewski był chemikiem z wykształcenia i zawodu, ale największe zasługi położył w organizacji i kierowaniu uczelnią, z której w 1949 r. powstała obecna SGPiS. Pracę w niej podjął w 1907 r., a w 1912 r. objął jej kierownictwo, które pełnił z dwoma krótkimi przerwami przez 25 lat. Stał się jednym z twórców największej uczelni ekonomicznej w Polsce, a nawet jednym z twórców wyższego szkolnictwa ekonomicznego, kierowana bowiem przez niego uczelnia była wzorem dla innych tego typu szkół.

J. R.

WIZYTA PROFESORA BOLESŁAWA SZCZESNIAKA W POLSCE

W styczniu 1972 r. przebywał w Warszawie profesor Uniwersytetu w Notre Dame w Stanie Indiana, Bolesław Szczesniak, znany polonijny badacz stosunków kulturalnych między cywilizacją zachodnią a państwami Dalekiego Wschodu: Chinami i Japonią. Wygłosił on w dniach 8 i 13 stycznia 1972 r. w Instytucie Orientalistycznym Uniwersytetu Warszawskiego dwa odczyty: *O recepcji teorii Kopernika w Chinach*, a następnie *O mapach Michała Boyma*, przedstawiając słuchaczom olbrzymi zasób historycznych faktów z tej dziedziny, zdobytych drogą własnych badań.

Prof. Szczesniak rozpoczął swe badania w Japonii jeszcze przed II wojną światową. W jego dużym dorobku naukowym (liczącym sto kilkadziesiąt pozycji wydawniczych), ważne miejsce zajmuje polskie uczestnictwo w kulturalnych powiązaniach Wschodu z Zachodem, co jest niewątpliwie wynikiem jego patriotycznych uczuć. Jest on przy tym znawcą historii krajów słowiańskich, Polski i Rosji w szczególności; opublikował też szereg prac z tego zakresu. Z dziedziny kontaktów polsko-orientalnych przedstawił w swych publikacjach przenikanie teorii ko-